

საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება: ეკონომიკა/Economics

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: ეკონომიკის ბაკალავრი/Bachelor of Economics

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 240 კრედიტი

სწავლების ენა: ქართული

პროგრამის კოორდინატორი: პროფ. ნოდარ ხადური

პროგრამის ხელმძღვანელები: პროფ. ნოდარ ხადური, პროფ. იური ანანიაშვილი, პროფ. რევაზ გველესიანი, პროფ. ქეთევან მარშავა, პროფ. ელგუჯა მექვაბიშვილი, პროფ. ეთერ ხარაიშვილი, პროფ. მირიან ტუხაშვილი, ასოც. პროფ. ნინო პაპაჩაშვილი

საბაკალავრო პროგრამის მიზანი: ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისიის შესაბამისად ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა დამკვიდრების; საზოგადოების ინტელექტუალური, ზნეობრივი, კულტურული და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის; ინოვაციური სწავლებით საუნივერსიტეტო ტრადიციების განვითარების; აკადემიური თავისუფლების დაცვის; სტუდენტისა და პროფესორის პიროვნულ და პროფესიულ განვითარებაზე ზრუნვის; ცოდნის გენერირებისა და გადაცემის; სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლებისა და კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადების; საერთაშორისო აკადემიური თანამშრომლობის განვითარების; თავისუფალი სამყაროს საუნივერსიტეტო საზოგადოების ღირსეული წევრობის მისაღწევად მიზნად ისახავს

ეკონომიკაში ინტეგრირებული, სისტემური, ფუნდამენტური თეორიული ცოდნის, დამოუკიდებელი აზროვნების, შემოქმედებითი და პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევების მქონე კონკურენტუნარიანი და მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადებას, რომელთაც:

- აქვთ ცოდნა ეკონომიკის სფეროში მიკრო, მაკრო და საერთაშორისო დონეებზე; ფლობენ ცოდნას ეროვნული შემოსავლის წარმოების, განაწილების და მოხმარების, აგრეთვე დანაზოგების, ინვესტიციების, სავალუტო კურსის, საგადასახდელო ბალანსის შესახებ. იციან და აცნობიერებენ შრომის, საქონლის, მომსახურების და ფინანსურ ბაზრებზე ფირმის და შინამეურნეობის ქცევაზე მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორების მნიშვნელობას. აქვთ ცოდნა საქონლის, წარმოების ფაქტორებისა და ფინანსური აქტივების საერთაშორისო მოძრაობის კანონზომიერებების, ეკონომიკური პოლიტიკის შესახებ. ფლობენ ცოდნას ეკონომიკაში რაოდენობრივი, სტატისტიკური და ეკონომეტრიკული მეთოდებისა და მოდელების შესახებ;
- გააჩნიათ შინამეურნეობის ქცევის, ფირმის საქმიანობის, ბაზრის ფუნქციონირების, ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერების და

დასკვნის უნარი; შეუძლიათ ეკონომიკური ანალიზის პროცესში სტატისტიკური და ეკონომეტრიკული მეთოდების გამოყენება;

- შეუძლიათ საკუთარი დასკვნების საჯარო წარდგენა, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათი მკაფიო დასაბუთება;
- ზოგად კომპეტენციასთან ერთად, გააჩნიათ სპეციალური ცოდნა და კომპეტენციები, რომლებსაც მიიღებენ შესაბამის მოდულებში (ეკონომიკური პოლიტიკა, მაკროეკონომიკა, საერთაშორისო ეკონომიკა, მენეჯერული ეკონომიკა, ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა, ეკონომიკური სტატისტიკა, შრომის ეკონომიკა) სწავლისას;
- აქვთ ეკონომიკის ისეთი ცოდნა, რომელიც იძლევა მაგისტრატურაში სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას;
- აქვთ ცოდნა და უნარები, რომლებიც საშუალებას აძლევს დასაქმდეს როგორც სახელმწიფო, ისე საერთაშორისო, კერძო და არასამთავრობო სექტორში, ეკონომისტებად, ეკონომიკურ მრჩეველებად, მკვლევარებად.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგები.

სწავლის შედეგები:

ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი ენიჭება კურსდამთავრებულს, რომელსაც გააჩნია ზოგადი და დარგობრივი ცოდნა და მისი პრაქტიკაში გამოყენების უნარი შემდეგი მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ კრიტიკულად გაიაზრებს საკითხებს;
- ✓ აქვს ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების და ამ სისტემაში სხვა დარგების როლის შესახებ ცოდნა.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ეკონომიკის შესახებ ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებს და პრინციპებს მოთხოვნა-მიწოდების, ფასწარმოქმნის, სახელმწიფოს ეკონომიკური ფუნქციების, ბაზრების ტიპების, მონოპოლიების, ოლიგოპოლიების, თავისუფალი კონკურენციის, მაკროეკონომიკური ინდიკატორების, ინფლაციის, ეკონომიკური ზრდის, უმუშევრობის, არასტაბილურობის შესახებ;
- ✓ იცის ეკონომიკის ძირითადი (საბაზო) ცნებები, პოსტულატები და კონცეფციები;
- ✓ იცის უცხო ენა, მინიმუმ B2 დონეზე;

- ✓ გააჩნია საბაზო ცოდნა ფუნდამენტურ და სპეციალურ ეკონომიკურ დისციპლინებში;
- ✓ იცის ინდივიდების, შინამეურნეობების, ფირმების, სახელმწიფოსა და საერთაშორისო სტრუქტურების მიერ ეკონომიკური გადაწყვეტილების მიღების მექანიზმები;
- ✓ იცის ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითადი პრინციპები და პოლიტიკის როლი ამ სისტემაში;
- ✓ იცის განსხვავებული ეკონომიკური სისტემების ფუნქციონირების თავისებურებები;
- ✓ გაცნობიერებული აქვს ეკონომიკის ფუნქციონირების მექანიზმი მიკრო, მაკრო და საერთაშორისო დონეებზე;
- ✓ შეუძლია თანამედროვე ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესებისა გააზრება;
- ✓ გაცნობიერებული აქვს ეკონომიკური ზრდის პრობლემები და შესაძლებლობები; შეუძლია სათანადო მაგალითების მოყვანა;
- ✓ აცნობიერებებს გლობალური ეკონომიკის ფორმირების პირობებს და ძირითად კანონზომიერებებს, მათ დადებით და უარყოფით მხარეებს;
- ✓ ფლობს ეკონომიკური ანალიზისთვის აუცილებელ თვისებრივ, სტატისტიკურ და რაოდენობრივ მეთოდებს;
- ✓ ფლობს სათანადო თეორიული ეკონომიკური ცოდნის ბაზას პროფესიონალური უნარ-ჩვევების განვითარება-გაღრმავებისთვის;
- ✓ აქვს ცოდნა, რომელიც სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტებს ახორციელებს წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;
- ✓ აქვს ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის უნარი, სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი; შეუძლია იხელმძღვანელოს ინტერნეტის მონაცემთა ბაზებით;
- ✓ გააჩნია პრობლემის იდენტიფიცირების უნარი;
- ✓ ასაბუთებს და იცავს გადაწყვეტილების მიღების პრინციპებს;
- ✓ ადგენს დროით ჩარჩოებს დასახული მიზნის მისაღწევად;
- ✓ ანაწილებს შესასრულებელ სამუშაოს დაგეგმილ ვადებში.
- ✓ შეუძლია გარემოსთან ადაპტაცია;

- ✓ ახდენს საკუთარი დასკვნების საჯარო დემონსტრირებას, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათ მკაფიო დასაბუთებას;
- ✓ შეუძლია საკითხის დასმა და მოსაზრებათა შეჯერებით საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბება;
- ✓ შეუძლია გუნდურად და დამოუკიდებლად მუშაობა.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკურ არგუმენტებს და მეთოდებს იყენებს კონკრეტული ეკონომიკური პრობლემის შესასწავლად და გადასაჭრელად;
- ✓ წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად ახორციელებს კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის ეკონომიკურ პროექტებს;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების მოპოვება, თავმოყრა, დაჯგუფება, შერჩევა და შეფასება თეორიისა და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით და მათი მონიტორინგი;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების წყაროები და მათი მოპოვების ადგილი;
- ✓ ახორციელებს საქონლისა და მომსახურების წარმოებისა და მოხმარების პროგნოზირებას, რომელიც ეყრდნობა ადრე შემუშავებულ და გამოყენებულ მონაცემებს და ზოგად ეკონომიკურ და დარგობრივ (წარმოების) სპეციფიკურ პირობებს;
- ✓ შეუძლია ფინანსური (როგორც ფირმის, ისე დარგისა და სახელმწიფოს დონეზე) მონაცემების დამუშავება, დანახარჯებისა და შემოსავლების ანალიზი;
- ✓ შეუძლია სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებისა და ხარჯების, აგრეთვე, საპროცენტო განაკვეთებისა და ვალუტის კურსების ანალიზი;
- ✓ შეუძლია იმ ფაქტორთა ანალიზი, რომლებიც განსაზღვრავენ სამუშაო ძალის მონაწილეობას, დასაქმებას, ხელფასებს, უმუშევრობას და სამუშაო ძალის ბაზრის ფუნქციონირების სხვა შედეგებს;
- ✓ შეუძლია მათემატიკურ ფორმულებისა და მეთოდების ეკონომიკურ ანალიზსა და პრაქტიკული გადაწყვეტილების მიღებაში გამოყენება;
- ✓ ეკონომიკის სფეროს შესაბამისი სპეციალური კომპეტენციის ფარგლებში ავლენს კრეატიული და ინოვაციური საქმიანობის უნარ-ჩვევებს;
- ✓ მითითების შესაბამისად ახორციელებს კვლევას, მონაცემთა მონიტორინგს, ინფორმაციის გაანალიზებას და ამზადებს ანგარიშს და გეგმას ეკონომიკური და ბიზნესპრობლემების გადასაწყვეტად;

- ✓ ეკონომიკური ქცევისა და ნიმუშების (მაგალითების) გაანალიზების, ახსნისა და პროგნოზირებისათვის შეუძლია ეკონომეტრიკული მოდელების გამოყენება;
- ✓ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს ეკონომიკური რჩევებისა და პოლიტიკის ფორმულირებისა და შეფასებისას როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორში;
- ✓ შეუძლია დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;
- ✓ შეუძლია შეისწავლოს ცალკეული კომპანიის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული პრობლემები;
- ✓ იყენებს თანამედროვე ტექნიკას და ტექნოლოგიებს როგორც სწავლის პროცესში, ისე შეხედულებების, მოსაზრებების გამოხატვისა და პრეზენტაციისთვის;

დასკვნის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ ანალიზებს მონაცემებს და სიტუაციებს სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით;
- ✓ გააჩნია თანმიმდევრული/ლოგიკური აზროვნების უნარ-ჩვევები;
- ✓ აქვს მოვლენების სათანადო დონეზე გაგების, შესწავლისა და ახსნის შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- ✓ შეუძლია დასკვნების გაკეთება და დასაბუთება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია სოციალურ-ეკონომიკური მონაცემების და ეკონომიკური სიტუაციის ეკონომიკური და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით შეფასება;
- ✓ შეუძლია დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების გაკეთება, მათი დასაბუთება სათანადო ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;
- ✓ გააჩნია ეკონომიკური მოვლენებისა და ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთებისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი და კომპეტენცია;
- ✓ შეუძლია კვლევის საგნის, შესაბამისი მეთოდების რანჟირება დასკვნების გამოტანის მიზნით;
- ✓ შეუძლია იმ პოლიტიკური გადაწყვეტილებების შეფასება, რომლებიც ეკონომიკას და ფინანსებს ეხება;
- ✓ შეუძლია კრიტიკულად შეაფასოს ეკონომიკური თეორიები და პრინციპები, ეკონომიკის მოდელები, მათი ანალიზის მეთოდების მახასიათებლები.

კომუნიკაციის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი და ზეპირი ანგარიშების მომზადება და გადასცემს ინფორმაციას სპეციალისტებსა და არასპეციალისტებს ზეპირად ქართულ და უცხოურ (ინგლისურ) ენებზე, თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით;
- ✓ წერილობით და ზეპირად გამოხატავს აზრს სხვადასხვა მოვლენისა და პროცესის შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ არა მხოლოდ ეკონომისტებისათვის გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ ინფორმაციას როგორც წერილობით, ისე ზეპირად ქართულ და უცხო (მ.შ. ინგლისურ) ენებზე;
- ✓ პრეზენტაციის პროცესში შეუძლია ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ მოსაზრებებს ეკონომისტებისათვის როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით ქართულ და უცხო ენებზე;
- ✓ შეუძლია თანამედროვე ტექნიკური და ტექნოლოგიური საშუალებების პრეზენტაციის, კამათის და შეჯამების პროცესში გამოყენება.
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების საჯარო პრეზენტაცია, მათი მკაფიო დასაბუთება სათანადო ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან.

სწავლის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აფასებს საკუთარი სწავლის პროცესს თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად; ადგენს შემდგომი სწავლის საჭიროებებსა და შესაძლებლობებს;
- ✓ შეუძლია საკითხების გამარტივება და შესაბამისობის შენარჩუნება;
- ✓ შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა;
- ✓ ცოდნის გადამუშავებისა და წარმოჩენის პროცესში ავლენს სათანადო აზროვნების, მეხსიერების, აღქმის და მეტყველების უნარებს (კოგნიტურ უნარებს);
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე შეუძლია ევრისტიკული სტრატეგიის გამოყენება – შემოკლებული გზა რთული ამოცანის გადასაჭრელად;
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე პრობლემების (როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული) გადაჭრისას შეუძლია ანალოგიურ სიტუაციაში მიღებული გადაწყვეტილების გახსენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკური პრობლემების შესწავლისას შეუძლია ალტერნატიულ მიდგომების გამოყენება შეზღუდვების და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- ✓ აქვს უნარი, დასვას კონკრეტული ეკონომიკური საკითხი (პრობლემა) და განახორციელოს გამოკვლევა;
- ✓ იცის და იყენებს კვლევის სათანადო მეთოდებს;
- ✓ შეუძლია კვლევიდან შესაბამისი დასკვნის გამოტანა;
- ✓ აყალიბებს დასკვნებს, რომლებიც შეიძლება მოიცავდეს შემდგომი კვლევის სფეროებს;
- ✓ იცის, როგორ გამოიყენოს ეკონომიკური პრინციპები და მოდელები, კომპლექსური სისტემის ძირითადი მახასიათებლები სწავლის პროცესში;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური ცოდნის ბაზაზე შეაფასოს საჯარო გადაწყვეტილებების ეკონომიკური ეფექტიანობა;
- ✓ შესწავლილი ეკონომიკური საკითხების ბაზაზე იღებს სათანადო საფუძველს ეკონომიკური ცოდნის შემდგომი გაღრმავებისათვის;
- ✓ შეძენილი ეკონომიკური ცოდნის საფუძველზე მომზადებულია სათანადო პრაქტიკული ქცევისათვის.

ღირებულებები

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ღირებულებების ფორმირებისა და მათი დამკვიდრების პროცესში მონაწილეობის მიღება;
- ✓ აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა საბაზრო ეკონომიკის (ღირებულებების) და ღია სამოქალაქო საზოგადოების ფორმირებაში მონაწილეობის შესახებ;
- ✓ ეკონომიკური საკითხების განხილვისას აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ✓ შეუძლია პოლიტიკური და ეკონომიკური გადაწყვეტილების შეფასება;
- ✓ ავითარებს გარემოსადმი დამოკიდებულებას და ხედვას მდგრადი განვითარებისადმი;
- ✓ იცის, რას მიანიჭოს უპირატესობა სამუშაოს მოძიებისა და მუშაობის პროცესში;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს რესურსების ეკონომიური გამოყენება;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს ეროვნული და მსოფლიო ეკონომიკის დინამიკა;

- ✓ აქვს შეხედულებები საერთაშორისო ორგანიზაციების მნიშვნელობაზე;
- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა სახელმწიფოს როლის შესახებ ადამიანის კეთილდღეობის უზრუნველყოფაში;
- ✓ აქვს გარკვეული ხედვა შემოსავლების განაწილების უთანაბრობის შესახებ;
- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა სიღარიბის შესახებ;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს სიღარიბის დამღვევის საერთაშორისო, სახელმწიფო და სხვა პროგრამები;
- ✓ აქვს შეხედულებები პროფკავშირების და სხვა საზოგადოებრივი და პოლიტიკური ორგანიზაციების როლზე;
- ✓ შეუძლია თვითშეფასება.

მოდულები

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ითვალისწინებს ბაკალავრების მომზადებას მოდულებში, რომლებშიც 25 კრედიტის ფარგლებში ხდება ეკონომიკის გარკვეული მიმართულებით ცოდნის გაღრმავება და უნარ-ჩვევების დაუფლება. ასეთი მოდულების კურსდამთავრებულები, გარდა საბაკალავრო პროგრამის ზოგადი შედეგებისა, დამატებით მიიღებენ დარგობრივ ცოდნასა და პრაქტიკაში გამოყენების უნარ-ჩვევებს მოდულების მიმართულებებით:

მოდული „ეკონომიკური პოლიტიკა“

მოდული „მაკროეკონომიკა“

მოდული „საერთაშორისო ეკონომიკა“

მოდული „მენეჯერული ეკონომიკა“

მოდული „ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა“

მოდული „ეკონომიკური და სოციალური სტატისტიკა“

მოდული „შრომის ეკონომიკა“

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:

1. ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი;
2. წიგნზე მუშაობის მეთოდი;
3. წერითი მუშაობის მეთოდი;
4. პრაქტიკული მუშაობის მეთოდები;
5. დისკუსია/დებატები;
6. პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL);
7. ევრისტიკული მეთოდი;
8. შემთხვევის ანალიზი (Case study);

9. გონებრივი იერიში (Brain storming);
10. დემონსტრირების მეთოდი;
11. ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი;
12. ახსნა-განმარტების მეთოდი;
13. ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება;
14. ჯგუფური მუშაობის მეთოდი.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით. მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა. შედეგების შეფასების სხვადასხვა მეთოდები მოცემულია სასწავლო კურსების სილაბუსებში.

ქულათა მაქსიმალური რაოდენობიდან	შეფასება	შეფასების კვალიფიკაცია
91% და მეტი	(A) „ფრიადი“	დადებითი
81-90%	(B) „ძალიან კარგი“	დადებითი
71-80%	(C) „კარგი“	დადებითი
61-70%	(D) „დამაკმაყოფილებელი“	დადებითი
51-60%	(E) „საკმარისი“	დადებითი
41-50%	(FX) „ვერ ჩააბარა“	უარყოფითი
40% და ნაკლები	(F) „ჩაიჭრა“	უარყოფითი

სასწავლო გეგმა (იხილეთ დანართი 1)

სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული 240 კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად:

- 50 კრედიტი – საფაკულტეტო სასწავლო კურსები;
- 10 კრედიტი – თავისუფალი;
- 120 კრედიტი – მაპროფილებელი სასწავლო კურსები, მ.შ. 25 კრედიტი მოდულის სასწავლო კურსები; 5 კრედიტი – პრაქტიკა;

60 კრედიტი – დამატებითი სპეციალობისათვის.

**დამატებითი (მაინორ) სპეციალობა „ეკონომიკა“ ძირითადი სპეციალობის „ბიზნესის
ადმინისტრირება“ სტუდენტებისთვის**

ძირითადი სპეციალობის „ბიზნესის ადმინისტრირების“ სტუდენტებს დამატებითი სპეციალობის – „ეკონომიკის“ დაუფლების შესაძლებლობას აძლევს 60 კრედიტის დაგროვება. კრედიტები განაწილებულია ძირითად სავალდებულო კურსებზე. „ბიზნესის ადმინისტრირების“ სპეციალობის სტუდენტებისთვის დამატებითი სპეციალობის სასწავლო გეგმა აგებულია იმის გათვალისწინებით, რომ მათ კურსულუმში ჩართულია მიკროეკონომიკის პრინციპები და მაკროეკონომიკის პრინციპები (ამიტომ აღარ ხდება შეთავაზება); დანარჩენი სასწავლო კურსები კი აფართოებს ბიზნესის ეკონომიკის თეორიულ ცოდნას და პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს შემდეგი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციების მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გაიაზრებს საკითხებს; შეუძლია მათი დასმა და საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბება;
- ✓ კომპლექსურად აფასებს მოვლენებს.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ეკონომიკის შესახებ ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას და კომპლექსურად აცნობიერებს ეკონომიკის საკითხებს;
- ✓ თანმიმდევრულად და გამართულად აყალიბებს ეკონომიკის ძირითად (საბაზო) ცნებებს, პოსტულატებს და კონცეფციებს; განმარტავს ეკონომიკის ძირითად დეფინიციებს; აღწერს ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითად კანონზომიერებებს; შეუძლია მათი ურთიერთდაკავშირება და რეალობასთან მისადაგება;
- ✓ აქვს უნარი ახსნას, თუ როგორ იღებენ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებას ინდივიდები, შინამეურნეობები, ფირმები, სახელმწიფო და საერთაშორისო სტრუქტურები; მათ მიერ გაკეთებულ არჩევანს და მიღებულ გადაწყვეტილებას უკავშირებს ერთმანეთს ეკონომიკური ცოდნის ბაზაზე;
- ✓ აღწერს ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითად პრინციპებს მიკრო-, მაკრო და საერთაშორისო დონეზე და ხსნის ამ სისტემაში პოლიტიკის როლს.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტებს ახორციელებს წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;
- ✓ შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება, გადამუშავება და მონაცემების ინტერპრეტაცია;
- ✓ გააჩნია პრობლემის იდენტიფიცირების უნარი;
- ✓ ახდენს საკუთარი დასკვნების საჯარო დემონსტრირებას, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათ მკაფიო დასაბუთებას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკურ არგუმენტებს და მეთოდებს იყენებს ეკონომიკური პრობლემის შესასწავლად და გადასაჭრელად;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების მოპოვება, თავმოყრა, დაჯგუფება, შერჩევა და შეფასება ეკონომიკური თეორიისა და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით;
- ✓ შეუძლია ცოდნის დემონსტრირება ეკონომიკური რჩევებისა და პოლიტიკის ფორმულირებისა და შეფასებისას როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორში;
- ✓ შეუძლია დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;
- ✓ შეუძლია შეისწავლოს ცალკეული კომპანიის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული პრობლემები.

დასკვნის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გააჩნია თანმიმდევრული/ლოგიკური აზროვნების უნარ-ჩვევები;
- ✓ აქვს მოვლენების სათანადო დონეზე გაგების, შესწავლის, ახსნის შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი; ასაბუთებს დასკვნას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ განმარტავს სოციალურ-ეკონომიკურ მონაცემებს, აფასებს ეკონომიკურ სიტუაციას ეკონომიკური და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით; აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების გაკეთება.

კომუნიკაციის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის უნარი, სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი;
- ✓ წერილობით და ზეპირად გამოხატავს აზრს სხვადასხვა მოვლენისა და პროცესის შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;

- ✓ აქვს ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი არგუმენტირებული პრეზენტაციისთვის;
- ✓ შეუძლია იხელმძღვანელოს ინტერნეტის მონაცემთა ბაზებით;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია;
- ✓ ასაბუთებს თვალსაზრისს ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ მოსაზრებას როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით.

სწავლის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აფასებს საკუთარი სწავლის პროცესს თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად; ადგენს შემდგომი სწავლის საჭიროებებს;
- ✓ შეუძლია საკითხების გამარტივება და შესაბამისობის შენარჩუნება;
- ✓ შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა;
- ✓ ავითარებს დაკვირვებით სწავლის უნარს;
- ✓ ცოდნის გადამუშავებისა და წარმოჩენის პროცესში ავლენს სათანადო აზროვნების, მებსიერების, აღქმის და მეტყველების უნარებს (კოგნიტურ უნარებს);
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე შეუძლია ევრისტიკული სტრატეგიის გამოყენება – შემოკლებული გზა რთული ამოცანის გადასაჭრელად;
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე პრობლემების (როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული) გადაჭრისას შეუძლია ანალოგიურ სიტუაციაში მიღებული გადაწყვეტილების გახსენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს უნარი, იფიქროს გონივრულად და კრიტიკულად ეკონომიკის რიგ საკითხებზე;
- ✓ ეკონომიკური პრობლემების შესწავლისა და ანალიზისას იყენებს ალტერნატიულ მიდგომებს შეზღუდვების და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- ✓ აქვს უნარი, მოახდინოს კონკრეტული ეკონომიკური საკითხის (პრობლემის) იდენტიფიცირება.

ღირებულებები

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ღირებულებების ფორმირებისა და მათი დამკვიდრების პროცესში მონაწილეობის მიღება;

✓ აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა საბაზრო ეკონომიკის (ღირებულებების) და ამ სისტემის ფორმირებაში მონაწილეობის შესახებ;
- ✓ ეკონომიკური საკითხების განხილვისას აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს პოლიტიკურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილების შეფასებას;
- ✓ ავითარებს გარემოსადმი დამოკიდებულებას და ხედვას მდგრადი განვითარებისადმი;
- ✓ იცის, რას მიაჩნის უპირატესობა სამუშაოს მოძიებისა და მუშაობის პროცესში;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს რესურსების ეკონომიურ გამოყენებას;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური განვითარების მაღალი ხარისხის როლი დასახულ მიზანთა სისტემაში.

დამატებითი (მაინორ) სპეციალობა „ეკონომიკა“ ბიზნესის ადმინისტრირების სპეციალობის სტუდენტებისთვის სასწავლო გეგმა (იხილეთ დანართი 2).

დამატებითი მაინორ სპეციალობა „ეკონომიკა“ სხვა ფაკულტეტების სტუდენტთათვის

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის გარდა თსუ-ის სხვა ფაკულტეტების ნებისმიერი სპეციალობის სტუდენტს დამატებითი სპეციალობის – „ეკონომიკის“ დაუფლების შესაძლებლობას აძლევს 60 კრედიტის დაგროვება. 60 კრედიტი განაწილებულია ძირითად სავალდებულო კურსებზე.

სხვა ფაკულტეტის სტუდენტებისთვის დამატებითი სპეციალობის სასწავლო გეგმა აგებულია იმის გათვალისწინებით, რომ სტუდენტს არ აქვს გავლილი არც ერთი ეკონომიკური სასწავლო კურსი. იგი ორიენტირებულია 60 კრედიტის დაგროვებით სტუდენტმა შეიძინოს შეიძინოს ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციები შემდეგი მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გაიაზრებს საკითხებს; შეუძლია მათი დასმა და საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბება;
- ✓ კომპლექსურად აფასებს მოვლენებს.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ეკონომიკის შესახებ ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას და კომპლექსურად აცნობიერებს ეკონომიკის საკითხებს;

- ✓ იცის მოთხოვნა-მიწოდების, ფასწარმოქმნის, ერთობლივი მოთხოვნისა და ერთობლივი მიწოდების განსაზღვრება, მაკროეკონომიკური ინდიკატორები;
- ✓ თანმიმდევრულად აყალიბებს ეკონომიკის ძირითად ცნებებს, პოსტულატებს და კონცეფციებს; განმარტავს ეკონომიკის ძირითად დეფინიციებს;
- ✓ აცნობიერებს, თუ როგორ იღებენ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებას ინდივიდები, შინამეურნეობები, ფირმები, სახელმწიფო და საერთაშორისო სტრუქტურები; მათ მიერ გაკეთებულ არჩევანს და მიღებულ გადაწყვეტილებას უკავშირებს ერთმანეთს ეკონომიკური ცოდნის ბაზაზე;
- ✓ იცის ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითად პრინციპები მიკრო-, მაკრო- და საერთაშორისო დონეებზე და ხსნის ამ სისტემაში პოლიტიკის როლს;
- ✓ იცის საჯარო ფინანსების არსი, როლი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში და მართვის თავისებურებანი.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება და მონაცემების ინტერპრეტაცია;
- ✓ გააჩნია პრობლემის იდენტიფიცირების უნარი;
- ✓ ახდენს საკუთარი დასკვნების საჯარო დემონსტრირებას, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათ მკაფიო დასაბუთებას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკურ არგუმენტებს იყენებს ეკონომიკური პრობლემის შესასწავლად;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების მოპოვება, თავმოყრა, დაჯგუფება, შერჩევა;
- ✓ შეუძლია ცოდნის დემონსტრირება ეკონომიკური რჩევების ფორმულირებისა და შეფასებისას როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორში;
- ✓ შეუძლია დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;
- ✓ შეუძლია შეისწავლოს ცალკეული კომპანიის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული პრობლემები.

დასკვნის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გააჩნია თანმიმდევრული/ლოგიკური აზროვნების უნარ-ჩვევები;
- ✓ აქვს მოვლენების სათანადო დონეზე გაგების, შესწავლის და ახსნის შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი; ასაბუთებს დასკვნას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ განმარტავს სოციალურ–ეკონომიკურ მონაცემებს, აფასებს ეკონომიკურ სიტუაციას ეკონომიკური და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით; აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების გაკეთება.

კომუნიკაციის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის უნარი, სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი;
- ✓ წერილობით და ზეპირად გამოხატავს აზრს სხვადასხვა მოვლენისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ აქვს ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი არგუმენტირებული პრეზენტაციისთვის;
- ✓ შეუძლია იხელმძღვანელოს ინტერნეტის მონაცემთა ბაზებით;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია;
- ✓ ასაბუთებს თვალსაზრისს ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ მოსაზრებას როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით.

სწავლის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აფასებს საკუთარი სწავლის პროცესს თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად; ადგენს შემდგომი სწავლის საჭიროებებს;
- ✓ შეუძლია საკითხების გამარტივება და შესაბამისობის შენარჩუნება;
- ✓ შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა;
- ✓ ცოდნის გადამუშავებისა და წარმოჩენის პროცესში ავლენს სათანადო აზროვნების, მეხსიერების, აღქმის და მეტყველების უნარებს (კოგნიტურ უნარებს);
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე პრობლემების (როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული) გადაჭრისას შეუძლია ანალოგიურ სიტუაციაში მიღებული გადაწყვეტილების გახსენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს უნარი, იფიქროს გონივრულად და კრიტიკულად ეკონომიკის რიგ საკითხებზე;
- ✓ ეკონომიკური პრობლემების შესწავლისა და ანალიზისას იყენებს ალტერნატიულ მიდგომებს, შეზღუდვებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- ✓ აქვს უნარი, მოახდინოს კონკრეტული ეკონომიკური საკითხის (პრობლემის) იდენტიფიცირება.

ღირებულებები

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ღირებულებების ფორმირებისა და მათი დამკვიდრების პროცესში მონაწილეობის მიღება;
- ✓ აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკური საკითხების განხილვისას აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს პოლიტიკურ–ეკონომიკური გადაწყვეტილების შეფასებას;
- ✓ ავითარებს გარემოსადმი დამოკიდებულებას და ხედვას მდგრადი განვითარებისადმი;
- ✓ იცის, რას მიაჩნის უპირატესობა სამუშაოს მოძიებისა და მუშაობის პროცესში;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს რესურსების ეკონომიურ გამოყენებას;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური განვითარების მაღალი ხარისხის როლი დასახულ მიზანთა სისტემაში.

დამატებითი მაინორ სპეციალობა „ეკონომიკა“ სხვა ფაკულტეტების სტუდენტთათვის, სასწავლო გეგმა (იხ. დანართი 3)

დასაქმების სფეროები:

ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულს შეუძლია იმუშაოს ეკონომისტად და ექსპერტად სახელმწიფო და ბიზნეს-სტრუქტურებში. მისი საქმიანობა დაკავშირებულია ეკონომიკისა და ბიზნესის ნებისმიერ სფეროსთან. კერძოდ, კურსდამთავრებულის დასაქმების სფეროებია:

- ✓ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია;
- ✓ საქართველოს პარლამენტის აპარატი;
- ✓ საქართველოს მთავრობის კანცელარია;
- ✓ ეკონომიკური პროფილის სამინისტროები და უწყებები (ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო, სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სტატისტიკის ეროვნული სამსახური);
- ✓ საერთაშორისო ორგანიზაციები და მათი წარმომადგენლობები საქართველოში;
- ✓ საქართველოს ეროვნული ბანკი;
- ✓ საქართველოს კონტროლის პალატა;
- ✓ ნებისმიერი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი და საკუთრების ფორმის საწარმოები და ორგანიზაციები;
- ✓ ბანკები და სხვა ფინანსური დაწესებულებები;
- ✓ სასაქონლო, საფონდო და სავალუტო ბირჟები;
- ✓ არასამთავრობო ორგანიზაციები და ყველა ის ორგანიზაცია, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთანაა დაკავშირებული.

პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსები:

სტუდენტთა განკარგულებაშია ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის (თსუ, X - მაღლივი კორპუსი) მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და არსებული რესურსები, მათ შორის: ბიბლიოთეკა, საპრეზენტაციო პროექტორით აღჭურვილი აუდიტორიები (15), კომპიუტერული ლაბორატორიები (6), რესურს-ცენტრები (3), სტუდენტთა მომსახურების ცენტრი და სხვ. სტუდენტთათვის გათვალისწინებულია შესაბამისი რაოდენობით კომპიუტერული ტექნიკა. კომპიუტერული ტექნიკა უზრუნველყოფილია ისეთი პროგრამებით, როგორებიცაა: Adobe Reader, Microsoft Office 2007, Nero, WinRAR, GOM player, USB.Disk.Security, Pagemaker 7.0, Adobe Photoshop 7, antivirus - Avira, AVG, Symantec.